

Muutosta ei ole, jos sitä ei
mitata?

Mikko Manka

Oma taustani

- Matkailuun liittyvissä tutkimus- ja kehitystehtävissä vuodesta 2008
 - Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulu, Tutkimus- ja koulutuskeskus Synergos 2008–2016
 - Ryanair-matkustajatutkimukset
 - Matkailun tulo- ja työllisyys selvitykset (Tampereen seutukunta ja Hämeenlinna)
 - Tallink Siljan kanta-asiakastutkimukset
 - Pyöräilymatkailun kehittäminen, henkilöstötutkimukset ym.
 - Tutkimus- ja Analysointikeskus TAK Oy 2014, 2016→
 - Käynnistämässä Virossa tehtyjä rajatutkimuksia 2014
 - Nyt matkailun alueelliset tulo- ja työllisyys selvitykset ja TAK Rajatutkimuksen osat
- Lisäksi käytännön matkailutyötä sisävesihöyryillä vuodesta 2001
 - Näsijärvi (2001→)
 - Saimaa (2011→)

Mittaamiseen liittyviä kysymyksiä

” Liian laaja mittaristo hukkaa olennaisen. Kannattaa kuitenkin lähteä rohkeasti liikkeelle ja kehittää erilaisia tuottavuuden mittareita. Täydellistä mittaria, joka antaisi vastauksen kaikkiin mahdollisiin tuottavuuden ongelmiin, ei ole olemassa. Turhauttavin ja vähiten tietoa tuottava vaihtoehto on lyödä hanskat tiskiin ja lannistua mittaamishaasteen edessä.”

Aki Jääskeläinen Taloustaito 2/2011

1. Mitä mitataan, miksi ja miten?

- Ymmärrettävyys → muuten käyttöä ei juuri ole
- Tavoitteellisuus
- Oikean mittaamistavan valinta

Hyvän mittarin ominaisuudet (yleisesti)

- Tuottaa mahdollisimman luotettavaa tietoa tutkittavana olevan kohteen ominaisuuksista – ja näiden ominaisuuksien vaihtelusta
- Ominaisuuksissa tapahtuvien muutosten täytyy olla mitattavia ja muutosten suuruudelle pitää pystyä antamaan numeraalisia arvoja, joita voidaan käsitellä tilastollisesti
- Mittarin tulee olla validia eli kohdepätevää (mittaa oikeaa asiaa)
- Mittaamisen tulee olla pysyvää eli mittarin on mitattava tutkimuskohdetta aina samalla tavalla → vertailtavuus

Mittaamiseen liittyviä kysymyksiä

2. Miten tuloksia tulkitaan ja kuka tulkitsee?

- Tavoitteet, analysointi, jatkuvuus

3. Mitä tuloksilla tehdään?

- Mitä tuloksilla aiotaan tehdä sekä missä ja miten keskustelua tuloksista käydään
- Mitä toimenpiteitä mittauksen tulokset aiheuttavat?
 - seuranta
 - syiden selvittäminen
 - johtopäätökset
 - toiminta ja vastuut
 - Valitse oikeat (merkitykselliset) mittarit ja menetelmät – sitoudu pitkäksi aikaa. Ei muutosta muutoksen vuoksi! Ei mittaamista mittaamisen vuoksi!

Mittaaminen matkailussa

- Talouteen ja matkailumarkkinointiin liittyvät mittarit ja mittaaminen ymmärrettävästi yleisimpiä
 - Tasoja esim. kansainväliset, kansalliset, alueelliset, paikalliset
 - Yrityksiin tai julkiseen puoleen kohdistuva mittaus
 - Saapumiset, yöpymiset, REVPAR, talousvaikutukset, markkinoinnin teho, matkailijoiden tiedonhaku, matkailijoiden motivaatiot jne. – mitattavia kohteita on vaikka kuinka!
- Muita mahdollisia mittauskohteita esim. matkailun sosiaaliset tai kulttuuriset vaikutukset,
- Mitataanko matkailua tarpeeksi tai 'järkevästi'?

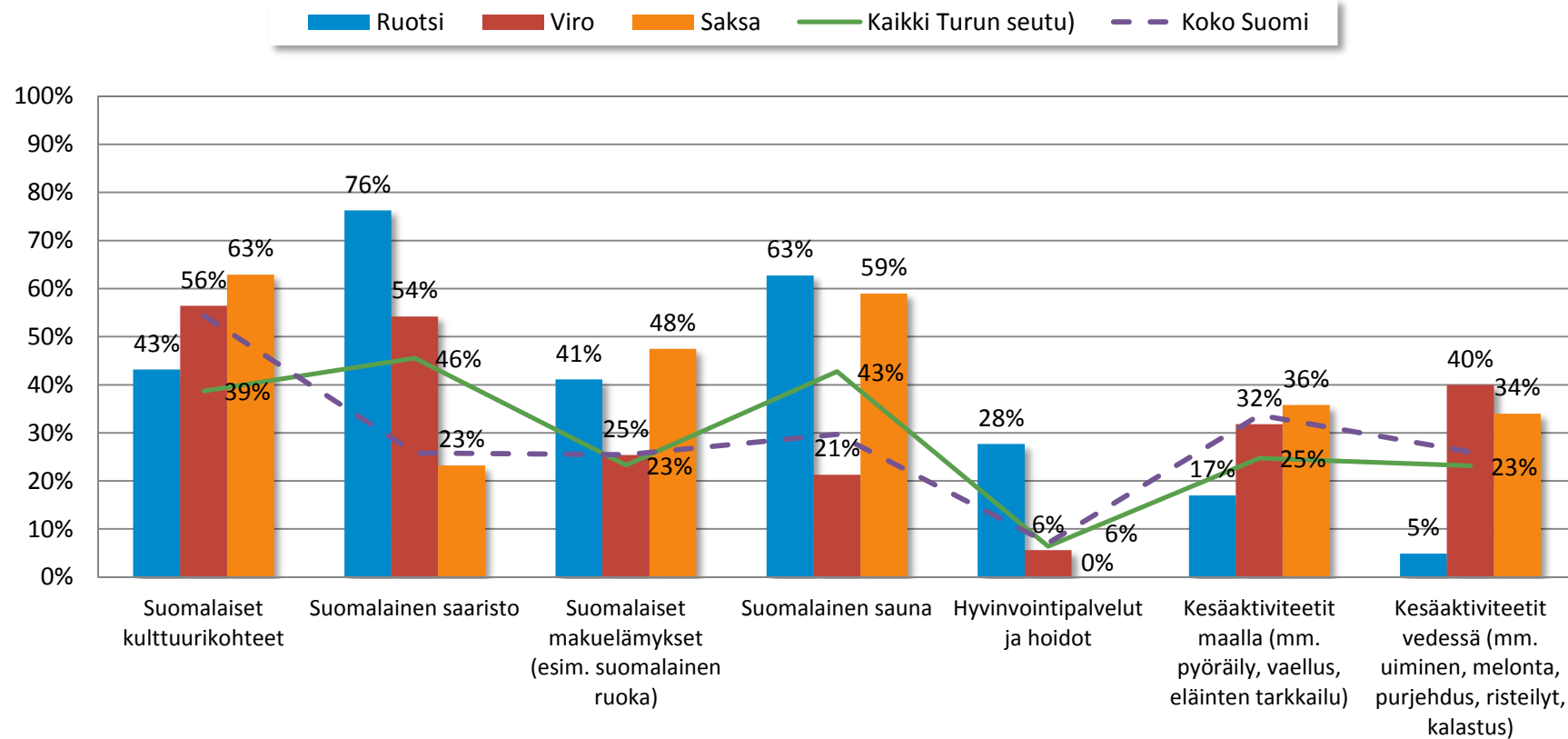
Jotain esimerkkejä matkailun mittaamisesta

- Tampereen seutukunnan matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset 2012:
 - Matkailulla kaikkiaan n. 620 miljoonan euron välittömät tulovaikutukset Tampereen seutukunnassa
 - Lisäksi välillisiä tulovaikutuksia n. 108 milj. euron edestä
 - Palkkatulovaikutuksia n. 161 milj. euroa
 - Kokonaistyöllisyysvaikutukset 4 805 henkilötyövuotta, joista seutukunnassa asuvat n. 4 520 htv.
 - Kunnallistaloudellinen nettotulos n. 19,5 miljoonaa euroa positiivinen (=henkilöverotulot–kehittämiskulut)
 - Kokonaistulovaikutukset n. 909 miljoonaa euroa. N. 3,5 % seutukunnan kaikkien toimialojen liikevaihdosta ja 4,5 % seutukunnan työllisyydestä

Matkailu Tampereen seutukunnassa vuonna 2012 oli siis

- noin 16 kertaa suurempi kuin maa-, metsä- ja kalatalouden kokonaisliikevaihto
- noin 47 % paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistuksen (toimiala 17) kokonaisliikevaihdosta ja työllistävyydeltään yli kaksinkertainen
- noin 97 % ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvät toiminnat -toimialan (62) liikevaihdosta ja n. 90 % ohjelmistoalan työllistävyydestä
- Vaan entäpä NYT? --> säännöllisen mittaamisen merkitys
- JA mihin tietoa käytetään?

MIKÄ SUOMESSA KIINNOSTAA – TURUN SEUDULLA VIERAILLEET MATKAILIJAT

Matkailutilasto

Tilasto ▾

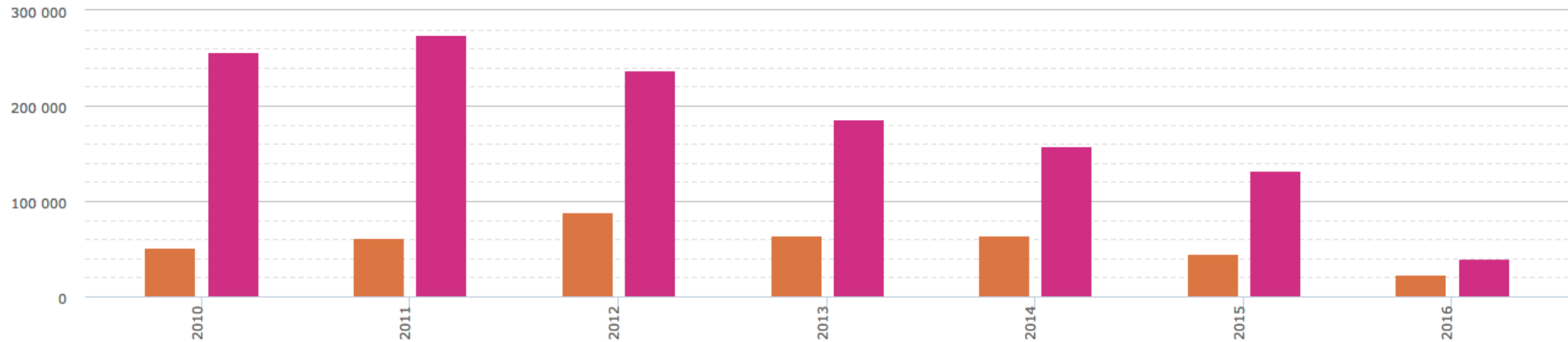
Mittayksikkö ▾

Ajanjakso ▾

Toiminnot ▾

mikko@tak.fi ▾

Kansainvälisten lentojen matkustajat vuosittain

* 2016 tammi-elokuu

- Kaikki
- Helsinki
- Enontekiö
- Halli Kuorevesi
- Helsinki-Malmi
- Ivalo
- Joensuu
- Jyväskylä
- Kajaani
- Kauhava
- Kemi-Tornio
- Kittilä
- Kokkola-Pietarsaari
- Kuopio
- Kuusamo
- Lappeenranta
- Maarianhamina
- Oulu
- Pori
- Rovaniemi
- Savonlinna
- Tampere
- Turku
- Utti
- Vaasa
- Varkaus

Poista valinnat

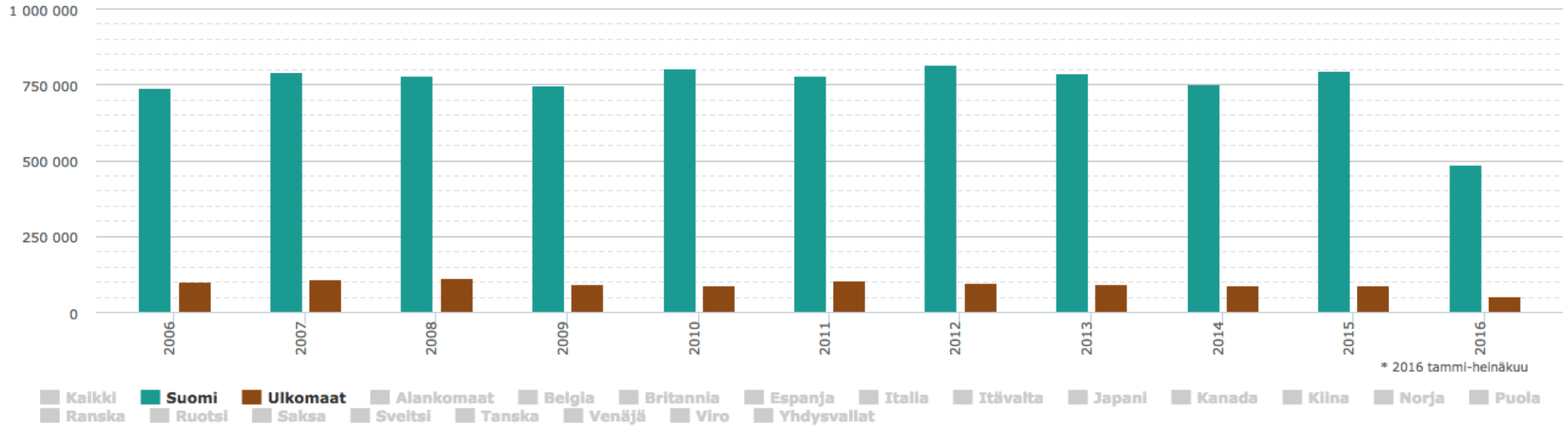
Yllä: lentoasema

Vaihda sarjat ⓘ

Alla: kotimaa / kv.

Kaikki Kotimaa **Kansainvälinen**

Saapumiset majoitusliikkeisiin Pirkanmaalla vuosittain

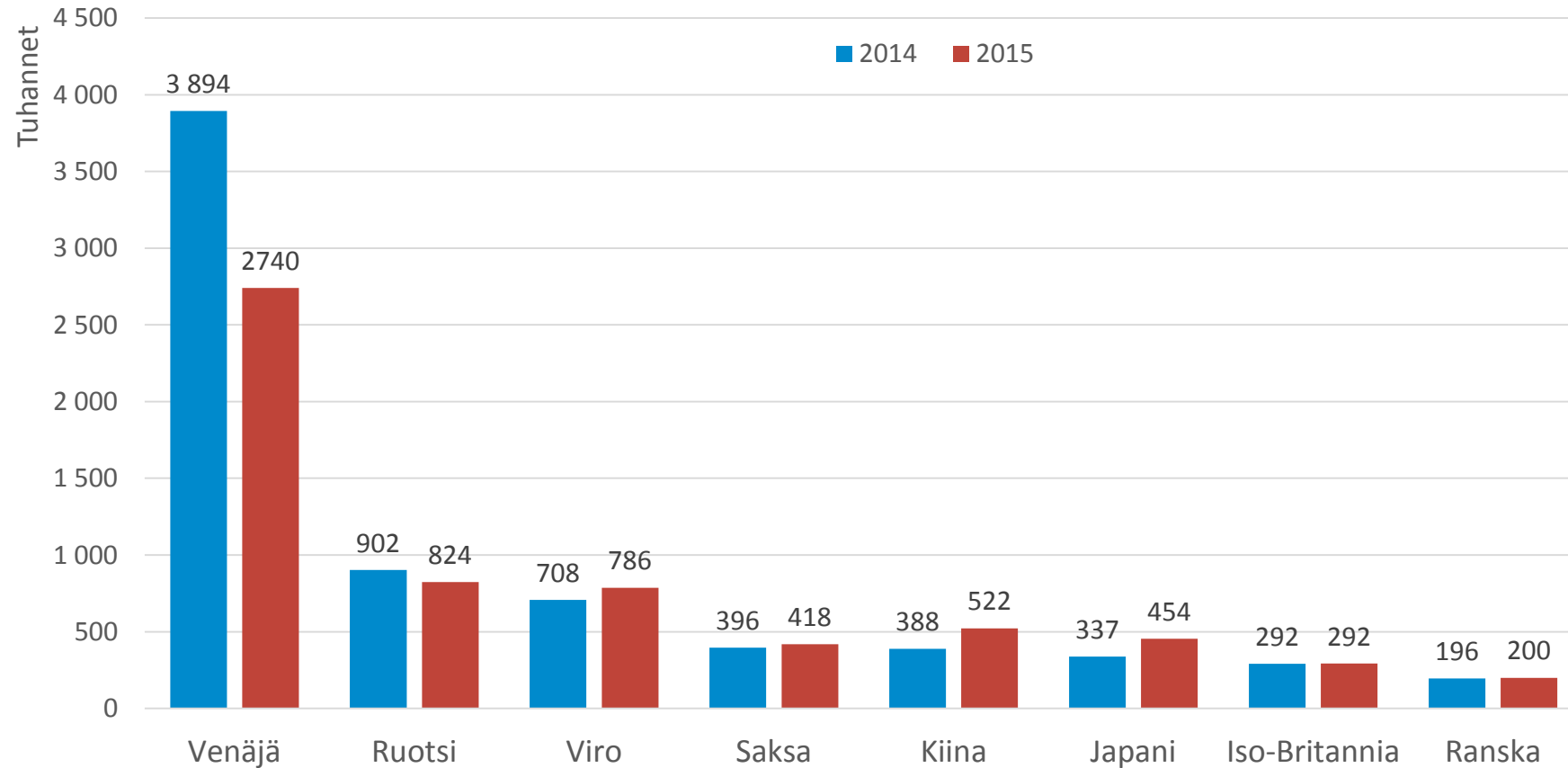

- Kaikki
- Suomi
- Ulkomaat
- Alankomaat
- Belgia
- Britannia
- Espanja
- Italia
- Itävalta
- Japani
- Kanada
- Kiina
- Norja
- Puola
- Ranska
- Ruotsi
- Saksa
- Sveitsi
- Tanska
- Venäjä
- Viro
- Yhdysvallat

Poista valinnat

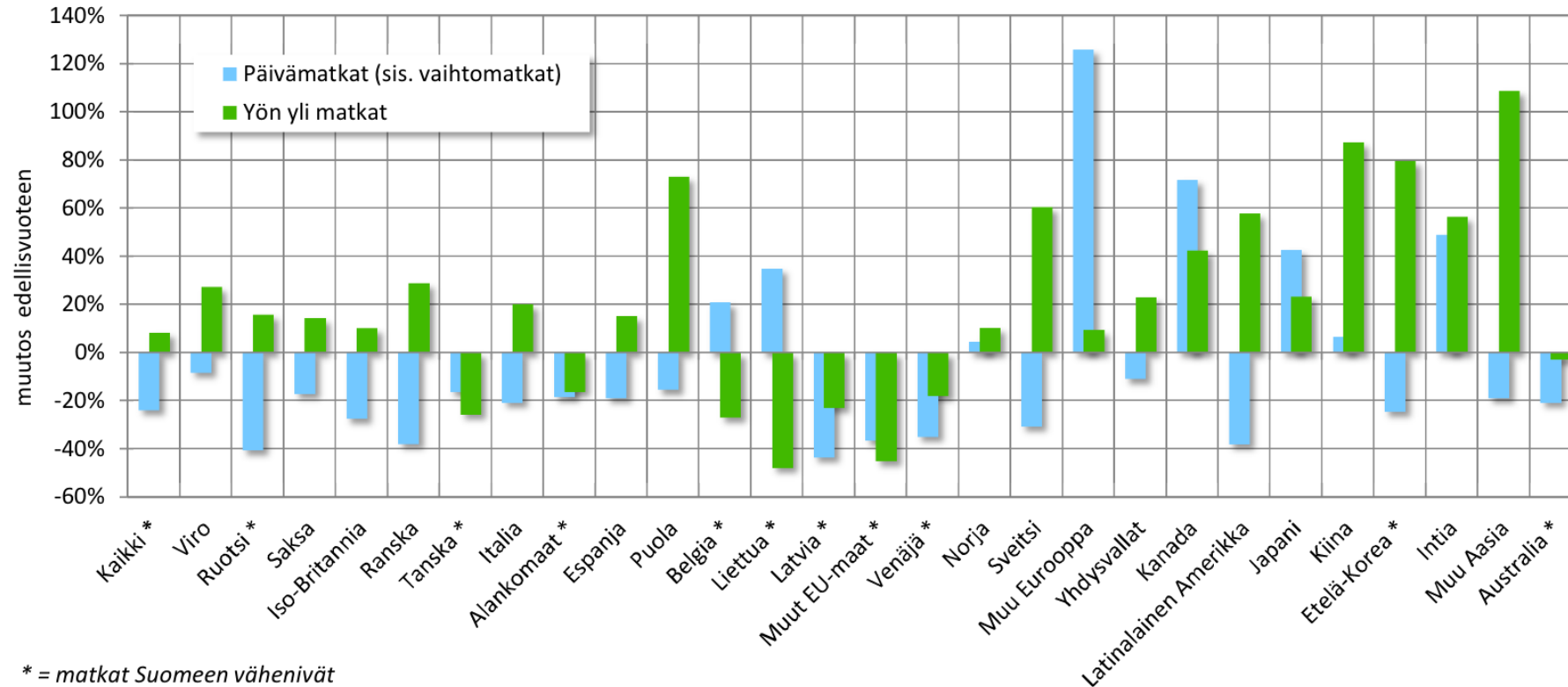
Yli- ja alarajat

MATKAT SUOMEEN VUOSINA 2014 JA 2015 ERÄISTÄ MAISTA

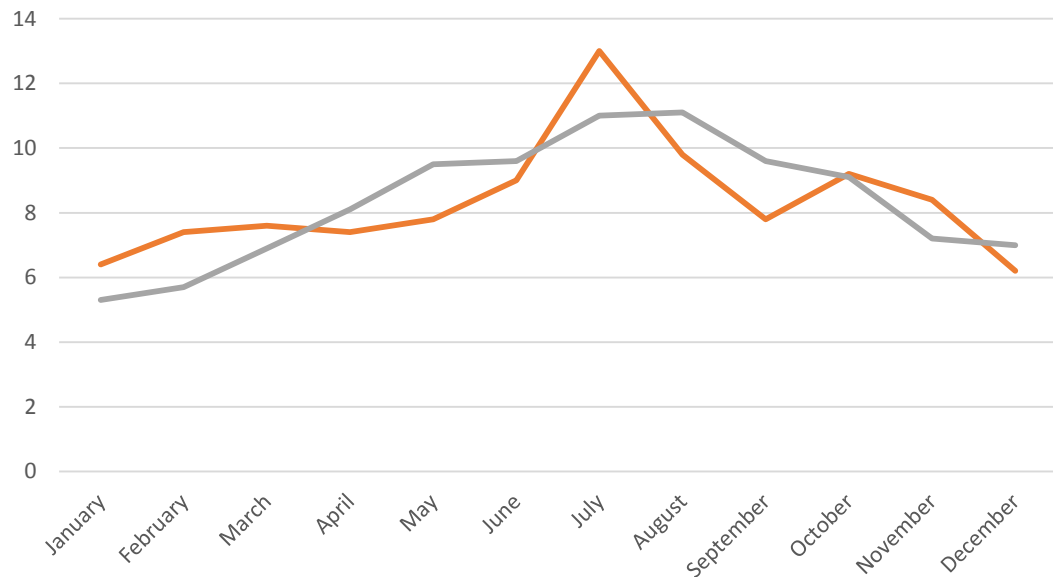
Päivä- ja yön yli matkojen muutos

Suhteellisesti eniten yön yli matkat Suomeen lisääntyivät Aasiasta.

Vuoteen 2014 verrattuna, suhteellisesti eniten yön yli matkat Suomeen lisääntyivät Aasiasta. Myös Ruotsista yön yli matkat lisääntyivät vaikka matkat kokonaisuudessaan vähenivät. Samoin oli tilanne myös Etelä-Koreasta saapuneiden kohdalla. Sen sijaan Belgiasta ja Liettuaista päivämattat lisääntyivät. Belgiasta suunnattiin Suomen kautta Kiinaan, Japaniin ja Venäjälle kun Liettuaista saapuneet matkustivat Suomen kautta Aasian maiden lisäksi myös Iso-Britanniaan ja Pohjoismaihin. Sekä päivä että yön yli matkat Venäjältä vähenivät edelleen.

Matkailun kausiluonteisuus Tampereella ja vertailukaupungeissa vuonna 2015 (% koko vuoden majoitukseen saapuneista asiakkaista; lähde: TourMIS)

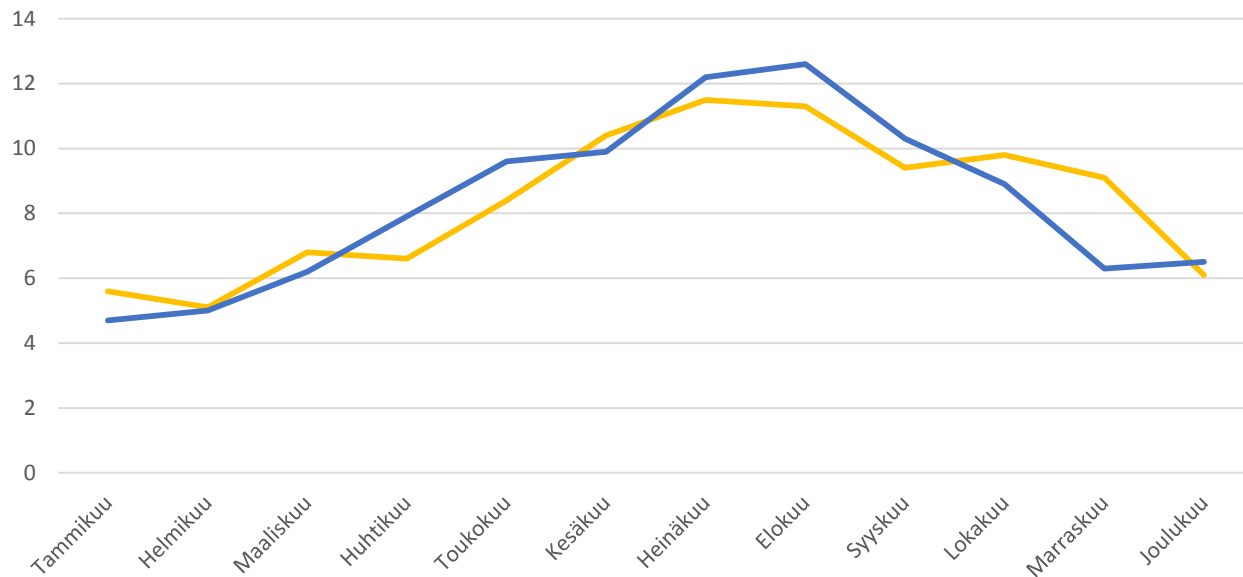

Tampere Vertailukaupungit

Similarity between Tampere

#	Cities	Variance
1	Helsinki	0,032
2	Espoo	0,035
3	Dijon	0,039
4	Munich	0,040
5	Tallinn	0,041
6	Hamburg	0,041
7	Ghent	0,042
8	Amsterdam	0,042
9	The Hague	0,043
10	Oslo	0,044

Matkailun kausiluonteisuus Tampereella ja vertailukaupungeissa vuonna 2015 (% koko vuoden majoitukseen saapuneista ulkomaisista asiakkaista; lähde: TourMIS)

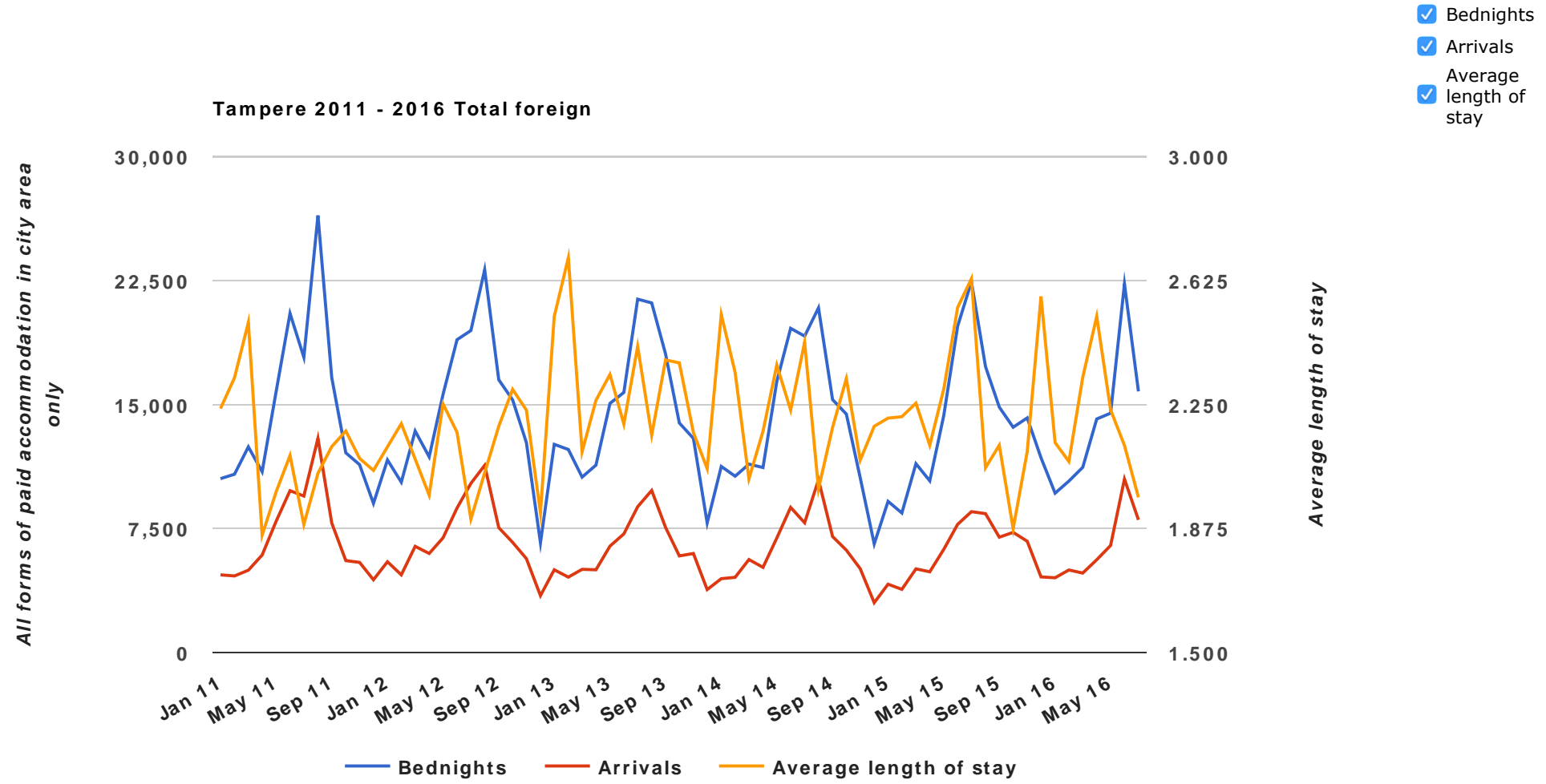
Tampere (u) vertailukaupungit (u)

Similarity between Tampere

#	Cities	Variance
1	Vilnius	0,034
2	Helsinki	0,035
3	Graz	0,036
4	Bratislava	0,038
5	Barcelona	0,038
6	Prague	0,040
7	Munich	0,041
8	Vienna	0,042
9	St. Pölten	0,042
10	Tallinn	0,042

21.9.2016

TourMIS

Yhteenveto

- Mittaaminen kannattaa, se tuo muutokset esiin, mutta:
 - Mittaamisen suunnitteluun, tuloksien tulkintaan ja johtopäätöksiin kannattaa (täytyy) panostaa
 - Miten mittaustuloksia sovelletaan käytäntöön ja varmistetaan jatkuvuus sekä vertailtavuus?
- Tulevaisuudessa panostusta lisää myös digipuolen mittaamiseen → mikä on esim. digitaalisen markkinoinnin ROI tai konversiot?
- Lisäksi trendinä erilaisen datan yhdistely mittaamisessa
- Mittaaminen (ja tutkimus) osaksi normaalia työskentelyä: analysoinnin, mittaamisen ja ”tekemisen” jatkuva kehä

Kysymyksiä, keskustelua?

Kiitos!